

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ในอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ที่เข้าร่วมโครงการวิสาหกิจชุมชนปี 2548-2551 จำนวน 22 กลุ่ม สมาชิก 556 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการคัดเลือกสมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการวิสาหกิจชุมชนดังนี้

1.2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร Yamane (1973 : 725-727) ระดับความเชื่อมั่น 95% ที่มีความคลาดเคลื่อน 5% โดยการคำนวณดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น 5%

$$\begin{aligned} n &= \frac{556}{1+556(0.05)^2} \\ &= \frac{556}{2.39} \end{aligned}$$

ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง = 232 คน

1.2.2 การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยให้กระจายทุกกลุ่มตามสัดส่วนของสมาชิกในแต่ละกลุ่ม ซึ่งทำการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) โดยวิธีการจับสลากตามบัญชีรายชื่อสมาชิกวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่าง 232 คน ดังรายละเอียดในตาราง (ตารางที่ 3.1)

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลำดับ ที่	ชื่อวิสาหกิจชุมชน	จำนวนสมาชิก(คน)	จำนวนตัวอย่าง(คน)
1	กลุ่มแปรรูปผลผลิตเกษตรบ้านกุดเชียงมี	71	31
2	กลุ่มจักสานบ้านโคกสว่าง	35	15
3	กลุ่มแปรรูปผลผลิตเกษตรตำบลบ้านคง	25	11
4	กลุ่มแปรรูปผลผลิตเกษตรบ้านภูคำแบ้ว	45	17
5	กลุ่มทอผ้าไหมบ้านหนองผือ	35	14
6	กลุ่มเพาะเห็ดบ้านท่าพระยาณรงค์	18	8
7	กลุ่มแปรรูปผลผลิตเกษตรบ้านโนนสวรรค์	24	10
8	กลุ่มแปรรูปผลผลิตการทำปลาไร่	23	10
9	กลุ่มทอผ้าฝ้ายผ้าไหมศรีสุขสำราญ	27	11
10	กลุ่มผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์บ้านบ่อ	15	6
11	กลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านหนองขาม	22	9
12	กลุ่มผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์บ้านขุนด่าน	16	7
13	กลุ่มผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์บ้านหนองแต้	15	6
14	กลุ่มข้าวข้าวหอมมะลิอินทรีย์ตำบลศรีสุขสำราญ	12	5
15	กลุ่มดีเหล็กบ้านท่าพระยาณรงค์	15	6
16	กลุ่มแปรรูปผลผลิตเกษตรบ้านหนองแต้	19	8
17	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลั่นสุราขาว 40 ดีกรี	37	15
18	กลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านหนองไหล	12	5
19	กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงโค	9	4
20	กลุ่มผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์บ้านกุดเชียงมี	16	7
21	กลุ่มสมุนไพรเกษตรกรรายย่อย(เพาะเห็ด)	45	18
22	กลุ่มดีเหล็กบ้านท่าพระยาณรงค์	20	9
รวม		556	232

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสร้างเครื่องมือการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย คำถาม 2 ลักษณะ คือคำถามแบบปลายปิดและคำถามแบบปลายเปิด โดยรูปแบบของคำตอบจะเป็นแบบสำรวจรายการ แบบเติมคำในช่องว่างและแบบประมาณค่าของ ลิเคิร์ต (likert scale) แบ่งการสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ในอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับความพึงพอใจในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ในอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

2.2 การตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงเครื่องมือ

2.2.1 สร้างแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์โดยการศึกษาจากเอกสารวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 ทดสอบแบบสัมภาษณ์ (pre-test) กับสมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 20 ราย เพื่อทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสัมภาษณ์ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น แล้วนำผลที่ได้ มาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้วิธีของครอนบาค - อัลฟา (Cronbach's alpha) มีค่าความเชื่อมั่น = 0.93 และปรับปรุงแก้ไขในเรื่องจำนวนและภาษาภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ก่อนจัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์แล้วจึงนำไปสัมภาษณ์เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์มี 4 ขั้นตอน ตามแนวทางของ เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ (2547 : 313 - 315) ดังนี้

3.1 ขั้นเตรียมการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยต้องเตรียมการก่อนออกภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ในเรื่องต่อไปนี้

3.1.1 การกำหนดวัน เวลา และสถานที่สัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะต้องมีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ที่จะไปสัมภาษณ์รวมทั้งมีการนัดหมายล่วงหน้ากับผู้ให้สัมภาษณ์

3.1.2 การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้เพื่อการสัมภาษณ์และการเดินทาง เช่น ดินสอ ปากกา กระดาษช่วยจดบันทึก เวชภัณฑ์ประจำตัว แบบสัมภาษณ์ และยานพาหนะ

3.1.3 ประสานงานกับประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแต่ละกลุ่ม เพื่อขอความ อนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการนัดหมายสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มตัวอย่างที่จะให้ สัมภาษณ์

3.2 ขั้นตอนการสัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนในการ สัมภาษณ์ คือ

3.2.1 แนะนำตัวผู้ให้สัมภาษณ์ แนะนำตัวว่าเป็นใคร ทำอะไร ที่ไหน และจะมา ทำอะไร ให้ผู้สัมภาษณ์รู้จักก่อนที่จะทำการสัมภาษณ์ เพื่อเป็นการสร้างความไว้วางใจและเป็น กันเองกับผู้รับการสัมภาษณ์

3.2.2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย เป็นอย่างไร เกี่ยวข้องกับผู้ให้สัมภาษณ์ อย่างไร และชี้แจงความสำคัญของข้อมูลงานวิจัยแก่กลุ่มเกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ เป็นจริงและครบถ้วน

3.2.3 เริ่มดำเนินการสัมภาษณ์ เริ่มถามคำถามที่เตรียมไว้โดยใช้คำถามที่ทำให้ ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบอย่างง่าย พยายามให้ผู้สัมภาษณ์ตอบในประเด็นที่ต้องการถามทุกข้อตามลำดับ

3.3 บันทึกผลการสัมภาษณ์ ในขณะที่ให้สัมภาษณ์จะต้องบันทึกผลการสัมภาษณ์ไป พร้อมกัน ซึ่งการบันทึกมีหลักปฏิบัติดังนี้

3.3.1 บันทึกผลทันทีระหว่างการสัมภาษณ์ ทั้งคำถามปลายเปิดและปลายปิด

3.3.2 บันทึกตามความเป็นจริงโดยไม่มีอคติ ข้อมูลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างควร ได้รับบันทึกตามความเป็นจริงโดยไม่มีอคติ

3.4 ขั้นตอนสุดท้ายของการสัมภาษณ์ มีแนวทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

3.4.1 การทบทวนความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล ข้อมูลที่ได้รับจาก การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างควรได้รับการทบทวนความถูกต้องและความสมบูรณ์

3.4.2 กล่าวขอบคุณ ควรกล่าวขอบคุณเกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์และผู้เกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยดำเนินการรวบรวมข้อมูลจาก สมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มตัวอย่างตามช่วงเวลาที่นัดหมายระหว่างวันที่ 1 -31 พฤษภาคม 2551 จนครบ 232 ราย คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นเครื่องมือช่วยในการวิเคราะห์ สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

4.1 อธิบายลักษณะต่าง ๆ ของข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา โดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 อธิบายระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

จากช่วงคะแนนดังกล่าวสามารถกำหนดเกณฑ์ในการอธิบายระดับความพึงพอใจได้ดังนี้

1.00-1.80	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด
1.81-2.60	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย
2.61-3.40	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
3.41-4.20	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
4.21-5.00	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

4.3 อธิบายปัญหาและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าความถี่